

Tisztelt Alkotmánybíróság!

[redacted] indítványozó–az általam mint felperes által a [redacted]
 [redacted] alperes ellen közgyűlési határozatok érvénytelenségének megállapítása iránt indított, a Nagykanizsai Járásbíróság 9.P.20.761/2012/21. számú elsőfokú ítéletét helybenhagyó Zalaegerszegi Törvényszék 3.Pf.21.199/2013/4 számú ítélete ellen az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § alapján meghatalmazással igazolt jogi képviselőm útján (9. számú melléklet) az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjeszti elő:

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	10/1055-0/2014
Érkezett:	2014 MÁJ 30.
Példány:	1
Melléklet:	9 db
Kezelőiroda:	

Indítványozó kéri a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a Zalaegerszegi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 3.Pf.21.199/2013/4. számú ítéletének az alaptörvény-ellenességét megállapítani és a döntést megsemmisíteni szíveskedjék az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján az alábbi indokokra tekintettel.

I. Az alkotmányjogi panasz előterjesztésének a feltételei

Indítványozó rögzíti, hogy az **Abtv. 27. §-ának** alapján „Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdekében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és

b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette. Az elsőfokon eljáró Nagykanizsai Járásbíróság 9.P.20.761/2012/21. számú ítéletében (1. számú melléklet) az indítványozó a keresetét elutasította, mely ellen fellebbezéssel élt, azonban a másodfokon eljáró

Zalaegerszegi Törvényszék 3.Pf.21/199/2013/4. számú ítéletében (2. számú melléklet) az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság mind a jogalkalmazás mind a jogalkotás számára meghatározó döntésekkel rendelkezik. A Társasházak vonatkozásában az Alkotmányellenesség kérdésével a 3/2006. (II. 8.) AB határozatban foglalkozik, amely több társasházi kérdés vizsgálatában tükrözi az álláspontot és hivatkozási alap.

Ugyanakkor nem lehet szó nélkül elmenni a jelentős ítélkezési gyakorlat alapjául szolgáló más témában született, de lényeges határozatoknak (36/1991. (VI. 20.) AB határozat, 33/1992. (V. 29.) AB határozat, 64/1993. (XII. 22.) AB határozat, 398/B/1995. AB határozat, 12/1998. (IV. 17.) AB határozat, 1/2003. (I. 14.) AB határozat, 53/2003. (XI. 13.) AB határozat, 27/2004. (VII. 7.) AB határozat, 175/B/2006 AB végzés, 79/2006. (XII. 20.) AB határozat, 34/2008. (IV. 3.) AB határozat, 51/2009. (VII. 7.) AB határozat) az indokolási része mellett.

Az indítványozó annak ismeretében, hogy egyetért azon Alkotmánybírósági testületi állásponttal, hogy a társasháztulajdon vonatkozásában az Alkotmány a tulajdonhoz való jogot az állammal szemben biztosítja, s azt mint alapjogot – az értékgarancia követelményével, illetőleg a "közérdekű" korlátozás arányosságának ismérével – az állammal szemben védi.

II. Törvény előtti egyenlőség sérül a XV. cikk alapján

Magyarország az esélyegyenlőséget biztosítja.

Ehhez képest a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 271. § (4) bekezdése értelmében nincs helye felülvizsgálatnak, ha az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság azonos jogszabályi rendelkezésre utalással hagyta helyben

- b) a társasház tulajdonostársai közösségének szervei által hozott határozatok tárgyában hozott döntéssel szemben.

Mivel további jogorvoslatra nincs lehetősége, ezért az Alkotmánybírósághoz fordul az indítványozó. Önmagában az, hogy a Pp. szerinti esetben nincs további jogorvoslatnak helye,

amely a 4 szintű bírósági rendszerben való biztonságot biztosítja, ezzel lényegében sérül a törvény előtti egyenlőség elve, azaz a Kúria mint legfelső fórum - amely szerv egyébként eltérés esetén jogosult jogegységi döntés meghozatalára – eljárása kizárt.

Az ítélezési gyakorlatról megállapítható, hogy az indítványozó által vázolt kérdésben nem egységes, eltér a fővárosi és a vidéki törvényszékek vonatkozásában. Indítványozó Magyarországon gyakorolt joga vonatkozásában sérül **a törvény előtti egyenlősége elve** azáltal, hogy a Fővárosi Törvényszéken ügyében - a Társasházi törvény 42. § alapított jogorvoslat gyakorlása során, amely a közgyűlési határozat érvénytelenségének a megállapítására irányul – az érvénytelenséget megállapították volna, míg az eljáró Zalaegerszegi Törvényszéken nem. Jelenleg elzárt az a bírósági fórum amely felruházott joggal rendelkezik, a jogegységi határozat meghozatalára.

A Fővárosi Törvényszék [REDACTED] felperesnek [REDACTED] Társasház alperes ellen közgyűlési határozat érvénytelenségének megállapítása iránt indított perben, a 48.Pf.631.824/2013/3. számú ítéletében (4. számú melléklet, 5. számú melléklet) helytállónak találta a felperes kifogását. Figyelemmel arra, hogy a költségvetés a társasházakról szóló 2003. évi CXXXIII. tv. (a továbbiakban: Tht.) 47. § c) pontjában kötelező elemként előírt közös költséghez hozzájárulást külön tulajdonú lakások, helyiségek szerinti bontásban nem tartalmazta, ekként az ezt elfogadó határozat érvénytelen.

Ahogy a Budapesti XX., XI. és XXIII. Kerületi Bíróság 2.P.XXI.21.868/2011/20. számú ítéletében (6. számú melléklet, 7. számú melléklet) kimondja, hogy a közgyűlési határozat a társasházi törvény 47. §-ának c) pontjába ütközik, ezért érvénytelen. A tulajdonostársaknak megküldött költségvetési tervezetben nincs feltüntetve a közös költséghez való hozzájárulás összege, a tulajdonostársak nevének feltüntetésével a külön tulajdonban lévő lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek szerinti bontásban. A Tht. 47. §-a három pontban részletesen szabályozza, hogy a költségvetési javaslatnak mit kell tartalmaznia. A költségvetési javaslat csak akkor felel meg a társasházi törvény 47. §-ában foglaltaknak és a számviteli szabályoknak, amennyiben a törvényben meghatározott minden egyes pont betartásra kerül. A másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék a 67.Pf.635.517/2012/4. számú ítéletében helybenhagyta az elsőfokon eljáró bíróság ítéletét. Kiemelte, hogy a Tht. vonatkozó rendelkezései kógens rendelkezések, és az ügyben hivatkozott sorszámú közgyűlési

határozatok ezen kógens rendelkezésekbe ütköznek, az azoktól való eltérés nem lehetséges, ezáltal azokat érvénytelennek nyilvánította.

A Fővárosi Törvényszék 13.P.51.582/2005 szám alatti ügyben hozott 53.Pf.634.686/2007 szám alatti ügye (8. számú melléklet) is a korábbi logikával meghozott ítélet, azaz jogszabálysértés esetén nincs mód arra, hogy az eljáró bíróság a határozat érvénytelenségét ne állapítsa meg.

Ezzel szemben, a Zalaegerszegi Törvényszék ítéletében megfigyelhető, hogy amennyiben egy közgyűlési határozat jogszabályba, az alapító okiratba, vagy akár szervezeti, működési szabályzatba ütközik, a bíróság nem állapítja meg a határozat érvénytelenségét.

Ez történt a Zalaegerszegi Törvényszék 3.Pf.21.080/2013/3. számú ítéletében (3. számú melléklet) is. Az elsőfokon eljáró bíróság a [REDACTED] Társasház közgyűlési határozatát érvénytelenné nyilvánította, az alperes fellebbezéssel élt. A másodfokon eljáró Törvényszék az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította. A másodfokú bíróság megítélése szerint az ügyben a jogsértés nem éri el azt a szintet, amely indokolja, hogy a bíróság a több mint két évvel korábban meghozott közgyűlési határozat érvénytelenségét megállapítsa. Ezért a másodfokú bíróság megítélése szerint a formális jogsértésre alapított keresetindítás nem felel meg a Tht. 42. § (1) bekezdésében írt rendelkezés társadalmi rendeltetésének valódi érdeksérelem hiányában, a jogsértés nem éri el azt a szintet, amelyre figyelemmel a bíróságnak a társasház működésébe indokolt lenne beavatkoznia. A fenti indoklással a másodfokú bíróság a Pp. 253. § (2) bekezdése alkalmazásával az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, és a keresetet elutasította.

Jelen ügy vonatkozásában a másodfokon eljáró Zalaegerszegi Törvényszék ítéletében ki is emeli, hogy nem elegendő egy **közgyűlési határozat érvénytelenségének megállapításához az, hogy az adott határozat jogszabályba ütközzön, érdemi, valós érdekséreelmet is feltételeznie kell.**

Az indítványozó továbbiakban előadja azt az ügyet, amely esetében konkrétan sérül az Alaptörvényben biztosított alapjoga.

Az alperesi Társasház 2012. május 29. napján 18 óra és 20 óra 30 perc között közgyűlést tartott, melyen a jegyzőkönyv szerint 21 tulajdonos, illetve meghatalmazottjuk volt jelen, akik

mindösszesen 608/1000-ed tulajdoni hányadot képviseltek. Ezen a közgyűlésen öt határozat született, 10-15-ig sorszámozva.

A közgyűlési határozatok a társasház 2011. évi elszámolásának elfogadásáról, továbbá a 2012. évi költségvetési terv elfogadásáról, továbbá a takarítási költségekről szóltak.

A felperesi indítványozó a kereseti kérelmében elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy a 2012. május 29. napján tartott társasházi közgyűlés nem volt határozatképes, továbbá a 12/2012., a 13/2012., és a 15/2012. számú közgyűlési határozatok érvénytelenségének megállapítását kérte.

A társasházakról szóló törvény 36. § (1) bekezdése szerint a közgyűlés akkor határozatképes, ha azon az összes tulajdoni hányadnak több mint a felével rendelkező tulajdonostársak jelen vannak.

A felperesei álláspont szerint a jegyzőkönyv mellékletét képező meghatalmazások közül 6 db meghatalmazás nem felel meg a Tht. 33. § (3) bekezdésében írtaknak, továbbá a Ptk. 217. § (1) bekezdésébe és 223. § (1) bekezdésébe ütközik.

A társasház nem készítette el a 2011. évi könyvvizetésre vonatkozó számviteli politikáját, és nincsenek meg a beszámoló alapját képező szabályzatok, ezért nem tesz eleget a számviteli törvény rendelkezéseinek; illetőleg, miután a közgyűlés nem határozott abban a kérdésben, hogy egyszeres, vagy kettős könyvvizetést alkalmaz, egyszerűsített beszámolót, vagy egyszerűsített éves beszámolót készít, ezért beszámolója nem felel meg a számviteli törvény 14.§ (4) bekezdésében foglaltaknak.

A 2012. évi költségvetési javaslat sem a számviteli szabályok szerint készült, alapvető hibákat, tévedéseket tartalmaz, nem mutatja be a vagyoni helyzet várható alakulását, a várható pénzeszköz-állományt, az üzleti év nyitó adatai nem egyeznek meg az előző üzleti év záró adataival. Ezeket a hibákat, megállapításokat a perben kirendelt igazságügyi, könyvszakértő szakvéleménye is alátámasztotta.

Kógensen hivatkozott arra is, hogy a Tht. szerint az elszámolás a 47-48. § ütközik.

Mind az első, mind a másodfokon eljáró bíróság elutasította a keresetet. A másodfokon eljáró Zalaegerszegi Törvényszék 3.Pf.21.199/2013/4. sorszámú ítéletében kimondja, hogy a 12/2012. számú közgyűlési határozat tekintetében a szakvélemény e körben állapította meg a

legtöbb hiányosságot; az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásából is kitűnik, hogy az alperesi társasház nem tett eleget maradéktalanul a jogszabályi követelményeknek, így a számviteli törvényben foglaltaknak, illetve annak felhatalmazása alapján alkotott 224/2000. (XII. 19.) Korm. r. társasházakra vonatkozó részletes szabályainak. **Ugyanakkor hangsúlyozni kívánja a hasonló ügyekben elfogadott azon határozott jogi álláspontját, miszerint önmagában annak ténye, hogy egy közgyűlési határozat jogszabályba, az alapító okiratba, vagy akár a szervezeti, működési szabályzatba ütközik, még nem elegendő az érvénytelenség megállapításához.**

III. Tulajdonhoz való jog sérülése Alaptörvény XIII. cikk (1)

A fenti ítéletével a másodfokon eljáró bíróság a felperes Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében rögzített alapjogát –miszerint mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.- sértette meg.

Az Alkotmánybíróság szerint nem lehet az Alkotmányban biztosított tulajdonhoz való jog sérelmének tekinteni azt, ha a törvény a társasház ügyeiben való döntéshozatalt alapvetően a tulajdonostársakra bízva, vitáikat pedig bírói útra tereli. Az Alkotmánybíróság ilyen esetben azt vizsgálhatja, hogy a törvényhozó által választott konkrét jogi szabályozás alkalmas-e az egyensúlyteremtésre, az indítványozó rámutatott arra, hogy nem alkalmas a szabályozás az egyensúlyteremtésre konkrétan a társasházi tulajdonosok egymással szembeni elszámolásuk biztosítására úgy, hogy ne sérüljön a tulajdonhoz való joga.

A Társasházakon belül általában elmondható, hogy az elszámolás a közös tulajdon fenntartásával függ össze, amennyiben elfogadható az, hogy a Fővárosban a jogszabály szerint előírt elszámolás szerint kell elszámolni míg a Zalaegerszegi Törvényszék szerint ennek nincs igazából jelentősége, ezen esetben sem a törvény előtti egyenlőség nem biztosított de nem biztosított a tulajdonhoz való jog sem, hiszen az elszámolás hiányosságai esetén nem biztosított az indítványozó joga a tulajdona védelmére.

A tulajdonhoz való jog alapvető jelentőségű polgári, valamint fontos szociális jog. A (magán) tulajdonhoz való jog természetes jogként, az emberi természetnek megfelelő együttélés, szociális jogként az emberi szükségletek kielégítésének jogcíme. Az alkotmányjogi, illetve

alapjogi értelemben vett tulajdonhoz való jog önálló életet él, a polgári jogi értelemben felfogott tulajdonjoghoz képest eltérő kategóriát jelöl. A tulajdonjogviszony tartalmát a rendelkezési jog, a birtoklás, a használat és hasznok szedése képezik, ezek a tulajdonjog részjogosítványai is egyben. Az alkotmányjog, mint önálló jogág saját fogalomrendszerrel bír, amely az alkotmány jogállambeli helyéből, fogalmából és funkciójából, illetve az egyes alkotmányi intézmények értékek és alapjogok speciális tartalmából és funkciójából adódóan más jogágakétól eltér. A tulajdonhoz való jog olyan szabadságjog, amelyet a törvények jelentős mértékben alakíthatnak és konkretizálhatnak.

A **17/1992. sz. határozat** a tulajdonvédelmet a tulajdonon túl az egyéb dologi jogok vonatkozásában is elismerte:

„Az Alkotmánybíróság az alkotmány tulajdonvédelemmel kapcsolatos rendelkezéseit olyan alapjognak tekinti, amelyet mind az Alkotmánybíróság, mind a bíróságok az egyéb dologi jellegű vagyoni jogok védelmére is alkalmazhatnak.”

Az alkotmányos tulajdonvédelem a polgári jogi tulajdon fogalomtól való feloldásának másik következménye az, hogy a tulajdonvédelem köre kitágul. Az alkotmány értelmében tehát tulajdon nemcsak a polgári jogi értelemben vett tulajdon, hanem azon túl annak önállósult részjogosítványai és más vagyoni értékű- dologi, kötelmi és bizonyos közjogi eredetű-jogosultságok is. Később meghozott határozatokban, szintén hivatkozik az Alkotmánybíróság a 17/1992. sz. határozatban foglaltakra. Ezen határozatok a **118/B/2009. AB határozat;** **70/B/2009. AB határozat.**

A tulajdonnak sajátos szerepe van az alapjogok rendszerében. Az a feladata, hogy az alapjogok jogalanyának a vagyoni jogosultságok területén szabadságot biztosítson, és ezáltal lehetővé tegye saját életviszonyainak önálló, felelős alakítását.

Ebben az ügyben tehát az indítványozó azon joga, mely a közös tulajdon fenntartásával kapcsolatos jogellenes kifizetések az a feletti ellenőrzési jogának megvonása miatt a tulajdonjoghoz való joga sérül. A tulajdonosokat megilleti az a jog, hogy közösen tudjanak döntetni a költségvetést és elszámoltatást illetően is. A bíróság tulajdonképpen az ítéletében rögzíti, hogy egy egyébként jogszabályba ütköző tény nem befolyásolja a közgyűlési határozat érvénytelenségét, nem elegendő a jogszabályba ütközőség ténye, azaz a társasházon belüli elszámolás alapja lehet egy jogszabályba ütköző elszámolás, illetve költségvetés. Ezzel a tulajdonjoghoz való jog, a tulajdonosok joga sérül, nem kap védelmet egy olyan eljárásban,

ahol a bíróság feladata – összhangban a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 1. §-ában foglalt céllal- a természetes személyek és más személyek vagyoni és személyi jogaival kapcsolatban felmerült jogviták bíróság előtti eljárásban való pártatlan eldöntése, a törvényben rögzített alapelvek érvényesítésének biztosításával.

Az Alaptörvény Szabadság és Felelősség című rész I. cikkében rögzíti, hogy

(1) AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsődrendű kötelezettsége.

(2) Magyarország elismeri az ember alapvető egyéni és közösségi jogait.

(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg.

Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.

(4) A törvény alapján létrehozott jogalanyok számára is biztosítottak azok az alapvető jogok, valamint őket is terhelik azok a kötelezettségek, amelyek természetüknél fogva nem csak az emberre vonatkoznak.

Tehát már a jogforrási hierarchia csúcsán lefektetésre kerül, hogy az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogainak védelme az állam elsődrendű kötelezettsége. Ebben az ügyben a bírósági döntés teljesen ellentétben áll az Alaptörvény rendelkezéseivel.

Miután a másodfokon eljáró bíróság ítéletével tulajdonképpen azt rögzíti, hogy bár jogszabályellenes, jogszabályba ütköző közgyűlési határozat született, azonban a keresetet a bíróság elutasította, mert nem volt megállapítható, hogy az indítványozó tulajdonostársnak a tulajdonjoghoz fűződő érdeksérelme, valamint annak csorbulása fennállt. Az indítványozó álláspontja szerint azzal, hogy ez egy törvényes eljárás folytán, bírósági igényérvényesítés keretében került kimondásra, már az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti. Alanyi és alapvető jog, hogy a polgári bíróság által kimondott jogsértés jogkövetkezménye ugyanaz legyen. A Zalaegerszegi Törvényszék kiemeli ítéletében, hogy az alperesi társasház nem tett eleget maradéktalanul a jogszabályi követelményeknek, így a számviteli törvényben foglaltaknak, sem az annak felhatalmazása alapján alkotott Korm. r. társasházakra vonatkozó részletes szabályainak. Ez a tény önmagában megalapozza azt a konzekvenciát, hogy ebben

az esetben jogszabályellenes és ezzel érvénytelen közgyűlési határozatról van szó, melyet egy, a szabályoknak megfelelően működő bíróság (bármilyen fokon is járjon el) eljárása folytán, az azt lezáró ítéletével érvényre kell, hogy jutasson.

Korábbi Alkotmánybírósági döntésekből is jól kivehető az Alkotmánybíróság álláspontja a tulajdonhoz való jog tekintetében. A tulajdonhoz való jogot tartalmilag megegyező megfogalmazásban tartalmazta az Alkotmány 13. § (1) bekezdése is. Az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság feladata az Alaptörvény védelme. Az Alkotmánybíróság az újabb ügyekben felhasználhatja azokat az érveket, amelyeket az Alaptörvény hatálybalépése előtt hozott korábbi határozatai az akkor elbírált alkotmányjogi kérdéssel összefüggésben tartalmaztak, feltéve, hogy az Alaptörvény konkrét – az Alkotmányban foglaltakkal azonos vagy hasonló tartalmú – rendelkezései és értelmezési szabályai alapján ez lehetséges.

Az Alkotmányon alapuló alkotmánybírósági döntésekben kifejtett elvi jelentőségű megállapítások értelemszerűen irányadók az Alaptörvényt értelmező alkotmánybírósági döntésekben is. Ez azonban nem jelenti az Alkotmányon alapuló határozatokban kifejtettek vizsgálódás nélküli, mechanikus átvételét, hanem az Alkotmány és az Alaptörvény megfelelő szabályainak összevetését és gondos mérlegelést kíván. Megállapítható, hogy a tulajdonhoz való jogot, mint alapjogot, az Alkotmányhoz hasonlóan az Alaptörvény is garantálja, így a tulajdonhoz való jog értelmezése során az Alkotmánybíróság által korábban tett megállapítások továbbra is irányadónak tekinthetők.

Az Alkotmánybíróság több határozatában kifejtette – először a **7/1991. (II. 28.) AB határozatban** –, hogy „a tulajdonhoz való jog – az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata alapján – alapvető jog, amely azonban nem korlátlan. A tulajdonosnak joga gyakorlása során tekintettel kell lennie mások jogaira és jogos érdekére. A tulajdonhoz való jog tehát korlátozható, a korlátozás azonban akkor alkotmányos, ha az másik jog védelme vagy érvényesülése, illetve valamely alkotmányos cél érdekében történik, mely más módon nem érhető el, továbbá ha a korlátozás arányban áll az elérni kívánt cél fontosságával.” [49/2007. (VII.3.) AB határozat, ABH 2007, 967, 976.]

Ezt követően az Alkotmánybíróság a **64/1993. (XII.22.) AB határozatban** rámutatott a következőkre: „A tulajdonhoz való jog [...] alapvető jog. Az alkotmányi tulajdonvédelem köre és módja nem szükségképpen követi a polgári jogi fogalmakat. [...] A tulajdon

»elvonása« alkotmányjogi értelemben nem feltétlenül a polgári jogi tulajdon jog elvesztése [...]. Az Alkotmány szerinti tulajdonvédelem köre tehát nem azonosítható az absztrakt polgári jogi tulajdon védelmével; azaz sem a birtoklás, használat, rendelkezés részjogosítványával, sem pedig negatív és abszolút jogként való meghatározásával. Az alapjogként védett tulajdon tartalmát a mindenkori (alkotmányos) közjogi és magánjogi korlátokkal együtt kell érteni.” (ABH 1993, 373, 379–380.) Ezen álláspontját az Alkotmánybíróság későbbi határozataiban is rögzíti. Határozatok száma: **3048/2013. (II. 28.) AB határozat; 3149/2013. (VII. 24.) AB határozat; 26/2013. (X. 4.) AB határozat; 3009/2012. (VI. 21.) AB határozat**

A tulajdonhoz való jog alapjogi jellegét vizsgálva a **481/B/1999. AB határozatban** az Alkotmánybíróság azt is kimondta, hogy az „[...] nem a tényleges tulajdonszerzést, a tulajdonhoz jutás jogát, a tulajdon értékcsökkentéstől mentes és végleges megtartását garantálja, hanem az állam számára ír elő kétirányú kötelezettséget. Az állam egyfelől – az alkotmányos kivételek lehetőségétől eltekintve – köteles tartózkodni a magán- vagy jogi személyek tulajdonosi szférájába való behatolástól, másfelől köteles megteremteni azt a jogi környezetet, azt az intézményi garanciát, amely a tulajdonhoz való jogot diszkrimináció nélkül működőképessé teszi.” (ABH 2002, 998, 1002.) Az indítványozó által az alkotmányjogi panaszban kifejtettek szerint az állam a tulajdonhoz való jogának gyakorlását nem képes diszkrimináció nélkül gyakorolni, mert sem a jogi környezet, sem az intézményi garancia nem biztosított. A jogi környezet hiánya a Kúria előtti eljárástól való elzárás, az intézményi garancia pedig, hogy a jogszabálysértés ténye különböző intézményeknél eltérően értelmezhető.

Az Alkotmánybíróság a tulajdonhoz való jogot alapvető jognak tekinti [7/1991. (II. 28.) AB határozat, ABH 1991, 22, 25.]. A későbbi gyakorlatot meghatározó 64/1993. (XII. 22.) AB határozat (a továbbiakban: Abh.) kimondta, hogy az Alkotmány a tulajdonjogot az egyéni cselekvési autonómia anyagi alapjaként részesíti védelemben. Hangsúlyozta azt is, hogy „(...) a tulajdon szociális kötöttségei a tulajdonosi autonómia messzemenő korlátozását alkotmányosan lehetővé teszik” (ABH 1993, 373, 380.).

IV. Tisztességes eljáráshoz való jog *Alaptörvény XXIV. cikk*

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.

(2) Mindenkinek joga van törvényben meghatározottak szerint a hatóságok által feladatuk teljesítése során neki jogellenesen okozott kár megtérítésére.

Az emberek nemcsak azt az igényt támaszthatják az állammal szemben, hogy ne sértse meg az alapvető jogaikat, hanem azt is, hogy a jogaikkal kapcsolatban, egyedi ügyekben tisztességes eljárás keretében döntsenek az állam szervei. Ennek kereteit a garanciák sokasága tölti ki. Ennek kapcsán **6/1998. számú határozatában** a magyar Alkotmánybíróság kifejtette, hogy a fair eljárás olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért az eljárás lehet fair egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára „méltánytalan”, „igazságtalan” vagy „nem tisztességes”. A tisztességes eljáráshoz való jog egyik legfontosabb része, hogy az állam biztosítson az embereknek megfelelő fórumot, bírósági rendszert az állammal vagy egymással szembeni jogvitáik eldöntésére. A bírósági eljáráshoz való jog tisztességes bírói eljárást követel meg.

Jelen ügy kapcsán a tisztességes eljáráshoz való jog sem érvényesül maradéktalanul, hiszen az indítványozó fél számára nem nyert igazolást az a tény, hogy egy jogszabályba ütköző határozat érvénytelennek minősül. A bírósági eljárás során, bár a Törvényszék rögzíti is ezt a tényt, mégis érvényesnek tartja továbbra is a határozatot, ezzel sértve az indítványozó alapjogát.

Az Alaptörvény 28. cikkében rögzíti, hogy a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

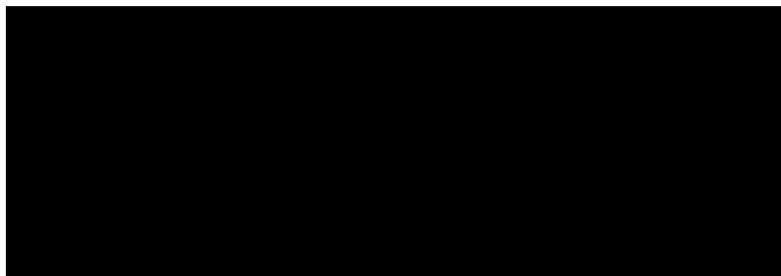
Az indítványozó álláspontja szerint, ebben az ügyben a Zalaegerszegi Törvényszék nem az Alaptörvénnyel összhangban értelmezte a jogszabályok szövegét és ítéletében is egy, az Alaptörvénnyel ellentétes döntést hozott.

A tisztességes eljáráshoz való jog érvényesülésének követelményét az Alkotmánybíróság a büntetőeljáráson kívül is számos eltérő típusú eljárásban vizsgálta. Több határozatban általános érvennyel állapította meg: az Alkotmány 57. § (1) bekezdése mindenkinek biztosítja, hogy jogait független és pártatlan bíróság előtt érvényesítse. Ebből következően az államnak az a kötelessége, hogy a jogok és kötelezettségek elbírálására bírói utat biztosítson. [pl. 9/1992. (I. 3.) AB határozat, ABH 1992, 59, 67.; 59/1993. (XI. 29.) AB határozat, ABH 1993,

353, 355.; 1/1994. (I. 7.) AB határozat, ABH 1994, 29, 35.; 46/2007. (VI. 27.) AB határozat, ABH 2007, 574, 580.]. A döntések kimondják azt is, hogy az Alkotmány 57. § (1) bekezdése a közigazgatási eljárásban szintén irányadó olyan követelmény, amely a közigazgatási határozatok érdemi felülvizsgálatát biztosítja. Az Alkotmány 50. § (2) bekezdése külön kiemeli a közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálatának lehetőségét, következésképpen a felülvizsgálati eljárás során érvényesülő bírósági eljárás tekintetében csak ugyanazon alkotmányossági garanciák lehetnek irányadók, mint más eljárások esetén. Önmagában a bírói út jogszabályi deklarálása ebben az esetben sem elegendő. A lényeg abban áll, hogy a bíróság ténylegesen mit vizsgálhat felül. Az Alkotmány 57. § (1) bekezdésének csak az az eljárás felel meg, amelynek során a bíróság a perbe vitt jogokat és köteleességeket, a közigazgatási határozat során irányadó mérlegelési szempontokat érdemben elbírálhatja [32/1990. (XII. 22.) AB határozat, ABH 1990, 145, 146.; 39/1997. (VII. 1.) AB határozat, ABH 263, 272.].

A fentiekre tekintettel kéri az indítványozó a T. Alkotmánybíróságot, hogy a Zalaegerszegi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 3.Pf.21.199/2013/4. számú ítéletének az alaptörvény-ellenességét megállapítani és a döntést megsemmisíteni szíveskedjék az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján.

Budapest, 2014. május 28.

Mellékletek:

- 1. számú melléklet Nagykanizsai Járásbíróság 9.P.20.761/2012/21. számú elsőfokú ítélet
- 2. számú melléklet Zalaegerszegi Törvényszék 3.Pf.21.199/2013/4. számú másodfokú ítélet
- 3. számú melléklet Zalaegerszegi Törvényszék 3.Pf.21.080/2013/3. számú ítélet
- 4. számú melléklet Fővárosi Törvényszék 48.Pf.631.824/2013/3. számú ítélet
- 5. számú melléklet Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 16.P.III.222.229/2012. számú ítélet
- 6. számú melléklet Budapesti XX. XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság 2.P.XXI.21868/2011. számú ítélet
- 7. számú melléklet Fővárosi Törvényszék 67.Pf.635.517/2012/4. számú ítélet
- 8. számú melléklet Fővárosi Bíróság 53.Pf.634.686/2007. számú ítélet
- 9. számú melléklet meghatalmazás